

عنوان مقاله:

نقده بررسی پلورالیسم دینی نجات بخش در دیدگاه عرفانی ابن عربی و مولوی

محل انتشار:

فصلنامه اندیشه دینی، دوره 16، شماره 58 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده‌گان:

قاسم کاکایی - استاد دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه شیراز

هاجر آویش - کارشناس ارشد فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

نظریه‌ی پلورالیسم دینی رویکرد جدیدی در عرصه‌ی دین پژوهی است و با این عنوان، در زمان ابن عربی و مولوی مطرح نبوده است. با وجود این، طرق‌داران پلورالیسم دینی، به ویژه جان هیک، مدعی اند که عارفان مسلمانی جون ابن عربی و مولوی نظراتی شبیه به آرای آنان اراوه داده اند و در این خصوص، به برخی از سخنان این دو عارف تمسک می‌جوینند. جان هیک مدعی است که ادیان گوناگون، حتی اگر پاسخ‌ها و واکنش‌های گوناگون به واقعیت الوهی باشند، همگی می‌توانند مایه‌ی رستگاری، کمال نفس یا رهابی پیروان خود شوند. با بررسی و تدقیق در آرای ابن عربی و مولوی، مشخص می‌گردد که نظریات این دو عارف مسلمان به رغم داشتن مضامین کثیر گرایانه، تفاوت اساسی با پلورالیسم دینی مورد ادعای هیک دارد. چراکه از منظر ایشان، در حقیقت، یک دین نجات بخش وجود دارد که دارای تمامی حقایق است و همه‌ی راه‌های محتمل را برای نجات بشر داراست. این دین همان اسلام است که خود را تسلیم حق بودن معرفی می‌کند. اما آنها عقیده دارند که دیگر ادیان نیز دارای حقایقی بوده، به اندازه‌ی حقیقتی که دارند معتقدان خویش را به نجات و رستگاری می‌رسانند. اما پیروان دیگر ادیان اگر از سنت اسلامی آگاهی بایند و به آن پایین‌گردند، به درجات عالیتری از رستگاری نایل می‌شوند.

کلمات کلیدی:

۱- نجات، ۲- رستگاری، ۳- پلورالیسم دینی، ۴- جان هیک، ۵- ابن عربی، ۶- مولوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1558110>

